

Kuntien työterveyshuolto ja siirtymäsäännös

Uusi kuntalaki tuli voimaan 1.5.2015

1.9.2013 voimaan tulleessa kuntalain muutoksessa edellytettiin, että mikäli työterveyshuolto toimii kilpailuilla markkinoilla, työterveyshuollon sairaanhoito tulee yhtiöittää viimeistään 1.1.2015 mennessä.

Eduskunnan hallintovaliokunnan mietinnössä (55/2014 vp) on todettu, että uuteen kuntalakiin on tarpeellista lisätä uusi siirtymäsäännös koskien työterveyshuollon sairaanhoitopalvelujen yhtiöittämistä. Uusi siirtymäaika koskisi työterveyshuollon sairaanhoitopalveluja, jotka ilman siirtymäaikaa pitäisi yhtiöittää. Valiokunta on mietinnössään esittänyt, että yhtiöittämisvelvoitetta sovelletaan säännöksessä tarkoitettuihin palveluihin vuoden 2017 alusta. Työterveyshuollon lakisääteisiä ennaltaehkäiseviä palveluja yhtiöittämisvelvoite ei koske.

Toukokuun alussa voimaan tulleessa kuntalaissa (410/2015) on yhtiöittämistä koskeva siirtymäsäännös 150 §, jonka mukaan kuntien on yhtiötettävä työterveyshuollon sairaanhoitopalvelut viimeistään vuoden 2016 loppuun mennessä.

Siirtymäsäännöksen mukaan siirtymäaikana (1.5.2015–31.12.2016) kilpailuilla markkinoilla toimivien kunnallisten työterveyshuoltopalvelujen tuottajien tulee noudattaa markkinaperusteista hinnoittelua. Markkinaperusteinen hinnoittelu edellyttää, että hinnoittelussa huomioidaan kilpailullisesta toiminnasta saadut tulot ja tuottamisesta aiheutuvat muuttuvat kulut ja tähän toimintaan kohdistettavissa oleva osuus kiinteistä kuluista. Investointeihin liittyvät poistot ja rahoituskulut on otettava huomioon kustannuksina siltä osin kuin kyseiset investoinnit ovat välttämättömiä tehtävän hoitamiseksi. Lisäksi hinnoittelussa on otettava huomioon toimintaan sitoutuneelle pääomalle kohtuullinen tuotto. Kiinteistä kuluista, investointimenoista ja rahoituskuluista tulee ottaa huomioon se osa, joka vastaa kilpailuilla markkinoilla harjoitetun toiminnan osuutta. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota siihen, että kaikki kilpailulliseen toimintaan liittyvät kulut tulevat asianmukaisesti kohdistetuksi tähän toimintaan sekä siihen, ettei muuhun toimintaan saatuja julkisia varoja hyödynnetä kilpailuilla markkinoilla tapahtuvassa toiminnassa.

Yhtiöittämisvelvollisuutta koskevaan siirtymäsäännökseen liittyvät myös säännökset eläketurvasta ja varainsiirtoverovapaudesta. Eläketurvasta ja varainsiirtoverovapaudesta säädetään siirtymäsäännöksessä samalla tavoin kuin kuntalain muutoksen voimaantulosäännöksessä oli säädetty.

Kuntien tulee heti aloittaa työterveyshuollon sairaanhoidon yhtiöittämistä koskevat valmistelu- ja suunnittelutoimenpiteet, koska yhtiöittäminen on kokonaisuudessaan pitkä prosessi, jossa on huomioitava varsin monia eri seikkoja.

Jatkettu siirtymäaika mahdollistaa sen, että kunnallisen työterveyshuollon toteutuksen suunnittelussa ja täytäntöönpanossa voidaan ottaa huomioon tulevat sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutokset.

Kuntien on tarkoituksenmukaista pyrkiä tekemään mahdollisimman paljon yhteistyötä keskenään yhtiöittämisen valmistelussa ja suunnittelussa, jotta tulevan sosiaali- ja terveydenhuollon rakennemuutoksen vaikutukset valmistelussa huomioitaisiin riittävän aikaisessa vaiheessa.

Hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti työterveyshuolto tulisi toteuttaa yhtenä kokonaisuutena niin, että samat työterveyshuollon ammattihenkilöt ja asiantuntijat toteuttavat sekä ehkäisevää työterveyshuoltoa että sairaanhoitoa.

STM:n tiedotteessa

Lisätiedot:

Lääkintöneuvos Kristiina Mukala, STM, puh. 0295 163325

■
STM:n kuntainfot Internetissä
■
<http://www.stm.fi/tiedotteet/kuntainfot>

